

Tabela pripomb k predlogu:

A K T A **o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje**

Ime/naziv predlagatelja:	Naslov:	Datum:
GEN-I, trgovanje in prodaja električne energije, d.o.o.	Vrbina 17, 8270 Krško	21.8.2025

Splošen komentar družbe GEN-I, d.o.o. na novelo omrežninskega akta:

1. Predlog: Celostna postavitev omrežninskih tarif, ki poleg pravičnosti obračuna istočasno zagotavljajo največje vzvode za prilagajanje odjema

Družba GEN-I, d.o.o. v noveli Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (dalje: omrežninski akt) zaznava smer prilagoditve, ki celostno naslavlja izzive moderne zasnove elektroenergetskega sistema tudi kot posledice spremenjenega stanja v slovenskem omrežju, vidnega iz novejših podatkov (iz leta 2024) operaterja kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja, družbe ELES, d.o.o.

Kot spodbudno vidimo spremembo/daljšanje obdobja, relevantnega za določitev dogovorjene obračunske moči, ter večanje števila vplivnih konic za izračun dogovorjene obračunske moči, pri čemer pa smo še vedno mnenja, da bi za dodatno poenostavitev, predvsem pa spodbujanje prilagajanja odjema, bil **obračun omrežnine za moč glede na realizirano/doseženo moči, primernejši**. Uporabnik sistema bi tako omrežnino za moč plačeval glede na dejansko obremenitev sistema v preteklem mesecu, torej na podlagi aktualnih obračunskih podatkov preteklega meseca in ne na podlagi historičnih podatkov oz. njegovih preteklih navad, kot bi veljalo tudi po sprejetju predlagane novele (za tekoče leto t, se predlaga določitev dogovorjene obračunske moči na podlagi podatkov od oktobra predpreteklega leta (t-2) do vključno septembra preteklega leta (t-1). Seveda lahko uporabnik sistema v primeru, da svoje navade v aktualnem letu bistveno predrugači, postavljeno dogovorjeno obračunsko moč tudi spremeni, a tu še vedno velja, da bo vsaka njegova prekoračitev predmet

obračuna presežne moči. Če pa bi se omrežnina za moč obračunavala na podlagi realizirane/dosežene moči vsakega meseca, bi bil uporabnik sistema stroškovno obremenjen oz. nagrajen za svoje direktne obremenitve sistema tega meseca – svoje aktualne navade bi lahko neposredno povezal z (nižjimi) stroški na računu, kar bi ga po našem mnenju dodatno spodbudilo k prilagajanju odjema. To po našem razumevanju potrjuje tudi najnovije *ACER poročilo o praksah pri metodologijah za omrežninske tarife iz leta 2025* (dalje: ACER poročilo),¹ ki zapiše, da je prilagajanje odjema uporabnikov sistema odvisno tudi od ustreznih prihrankov na njihovem računu. Menimo, da bi bili stroški za uporabnika sistema tako bolj predvidljivi – prilagajanje odjema iz preteklega meseca bi bilo ustrezno nagrajeno na računu, prejetem v tekočem mesecu. Glede na naše analize smo ravno tako mnenja, da to ne bi smelo vplivati na predvidljivost povračanja stroškov elektrooperaterja ter določanje tarifnih postavk, kar glede na zapisano v obrazložitvi k predlagani noveli omrežninskega akta,² skrbi agencijo. Podlago za analizo predstavljajo podatki iz leta 2023 in 2024, in sicer tistih uporabnikov sistema, ki so imeli popolne meritve v obdobju teh dveh let.³ Iz spodnje tabele gre razbrati, da je povprečje razlik med dogovorjeno obračunsko močjo, določeno na podlagi (pred)preteklega leta v primerjavi z dogovorjeno obračunsko močjo, določeno na podlagi podatkov tekočega leta⁴ za vsako tarifo dovolj blizu 0, da bi lahko trdili, da iz vidika predvidljivosti povračanja stroškov elektrooperaterjev in določanja tarif ni razlike, če bi omrežnino za moč obračunali glede na realizirano/doseženo moč in torej ne glede na dogovorjeno obračunsko moč. Za vsaj 50 % uporabnikov sistema bi bila ta razlika manjša od 1 kW (75 percentil – 25 percentil).

	Razlika v T1 (kW)	Razlika v T2 (kW)	Razlika v T3 (kW)	Razlika v T4 (kW)	Razlika v T5 (kW)
Povprečje	0,0515	0,0344	0,0844	0,1143	- 0,0765
Standardni odklon	2,8822	2,8457	3,7641	3,8325	5,8886
25 percentil	- 0,3474	- 0,3456	- 0,3384	- 0,3136	- 0,2976
50 percentil	- 0,0152	- 0,0144	- 0,0008	0,0024	- 0,0024
75 percentil	0,3200	0,3096	0,3266	0,3392	0,2848

Tabela 1: Analiza določitve dogovorjene obračunske moči

Pri tem neodvisno od zapisanega – torej, v primeru, da predlog glede obračuna omrežnine po realizirani/doseženi ne bi bil upoštevan – predlagamo ustrezno izboljšanje zasnove za določitev dogovorjene obračunske moči za uporabnike sistema, ki sodelujejo pri zagotavljanju

¹ Glej: Getting the signals right: Electricity network tariff methodologies in Europe – ACER report on network tariff practices, 26 March 2025, str. 5. Dostopno na: <https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2025-ACER-Electricity-Network-Tariff-Practices.pdf>.

² Glej: <https://www.agen-rs.si/documents/10926/554036/Obrazlo%C5%BEitev-k-predlogu-akta/fdd8e2da-f847-4464-8855-6f6e66b88711>.

³ Velikost vzorca analize: 7708 merilnih mest.

⁴ Razlika izračunana kot vrednost v 2024 – vrednost v 2023.

sistemskih storitev. Po našem mnenju bi se takemu odjemalcu pri določanju dogovorjene moči morali 15-minutni intervali, v katerih le-ta zagotavlja sistemske storitve, izvzeti iz določanja dogovorjene moči (kot to sedaj velja v primeru presežne moči).

Kot ustreznejšo obliko implementacije z vidika uporabnika sistema vidimo tudi prilagoditev tarifnih postavk za moč, tj. postopno zviševanje omrežninske tarifne postavke za moč za časovni blok 1 za gospodinske odjemalce (v letu 2025 obračunan 40 % objavljene vrednosti za leto 2025; v letu 2026 60 % objavljene vrednosti za leto 2026 in v letu 2027 80 % objavljene vrednosti za leto 2027). Tu sicer opozarjamo, da se učinki tega predloga zaenkrat lahko ocenijo le za leto 2025, saj tarifne postavke za leto 2026 in 2027 še niso znane.

Dalje prav tako pozdravljamo predlagane spremembe, ki prinašajo poenostavitve metodologije (zmanjšanje števila časovnih blokov za dela proste dni); znižanje minimalnih dogovorjenih moči; izjeme/oprostitve pri plačevanju omrežnine oz. drugačen obračun omrežnine za določene uporabnike sistema. Zato podpiramo tudi možnost, da se vse predlagane določbe novele omrežninskega akta začnejo uporabljati že s 1.1.2026 (oz. z dnem uveljavitve akta). Tu zgolj iz previdnosti dodajamo, da bi v primeru začetka uporabe nekaterih določb s 1.1.2027 to lahko pomenilo, da ne temeljijo na dovolj aktualnih podatkih (predlagane spremembe so namreč osnovane na podatkih iz leta 2024), kar bi lahko rezultiralo v potrebi po vnovičnih spremembah omrežninskega akta kmalu zatem.

Ker pa se spremembe metodologije obračuna omrežnine ne dotikajo sezonskosti oz. **poenostavitev omrežninskih tarif v smeri večjih spodbud za prilagajanje odjema**, ki so potrebne predvsem zaradi sprememb v elektroenergetskem sistemu, kot posledice pospešenega uvajanja obnovljivih virov energije (OVE), naraščajočega povpraševanje po električni energiji ter vse večje elektrifikacija končnih porabnikov, v nadaljevanju Agenciji za energijo (dalje: agencija), **v razmislek dajemo še dodatne predloge za celostno postavitev omrežninskih tarif, ki poleg pravičnosti obračuna istočasno zagotavljajo največje vzvode za prilagajanja odjema.**

Iz tega vidika kot dobrodošle vidimo številne navedbe agencije, ki jih je mogoče zaslediti v obrazložitvi k predlogu novele omrežninskega akta, kot npr. da morajo nacionalni regulativni organi zagotoviti, »da se **tarife za uporabo omrežja razvijajo skupaj z energetskim sistemom**« – **kar logično prinaša stalno potrebo po njihovi optimizaciji**. Razumemo, da je bil to tudi namen nedavnih dopolnitev 18. člena Uredbe (EU) 2019/943,⁵ tj. člena, ki določa načela, ki jim morajo regulativni organi slediti pri pripravi omrežninskih metodologij. Poleg načel kot so obračun omrežnine glede na dejansko rabo omrežja (pravičnost), preglednost, jasnost, enostavnost, stabilnost, predvidljivost, upoštevanje potreb po sigurnosti in prožnosti sistema, morajo tarifne metodologije tako po novem mdr. še: spodbujati povezovanje trgov, vključevanje energije iz obnovljivih virov in zanesljivost oskrbe; podpirati uporabo storitev za zagotavljanje prožnosti in omogočajo uporabo prožnih priključitev; spodbujati učinkovite in pravočasne naložbe, vključno z rešitvami za optimizacijo obstoječega omrežja; olajševati shranjevanje energije, prilagajanje odjema in povezane raziskovalne dejavnosti; prispevati k doseganju ciljev iz celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov (NEPN), zmanjševati vpliv na okolje in spodbujati sprejemanje v javnosti. Torej, kot navaja tudi Evropska komisija v njenih pred kratkim objavljenih *smernicah glede prihodnjih odpornih omrežninskih tarif za zmanjšanje stroškov sistema*⁶ – čepprav načelo obračuna omrežnine glede na dejansko rabo omrežja, namenjeno zagotavljanju pravične porazdelitve stroškov (za katerega verjamemo, da ga je agencija pri zasnovi omrežninske metodologije in njenih sprememb dosledno upoštevala), ostaja ključno za oblikovanje

⁵ Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R0943-20240716>.

⁶ Glej: Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025. Dostopno na: https://energy.ec.europa.eu/document/download/8789f345-a6ae-46b6-97d2-a7366e516cdc_en?filename=C_2025_4010_1_EN_annexe_acte_autonome_cp_part1_v4.pdf.

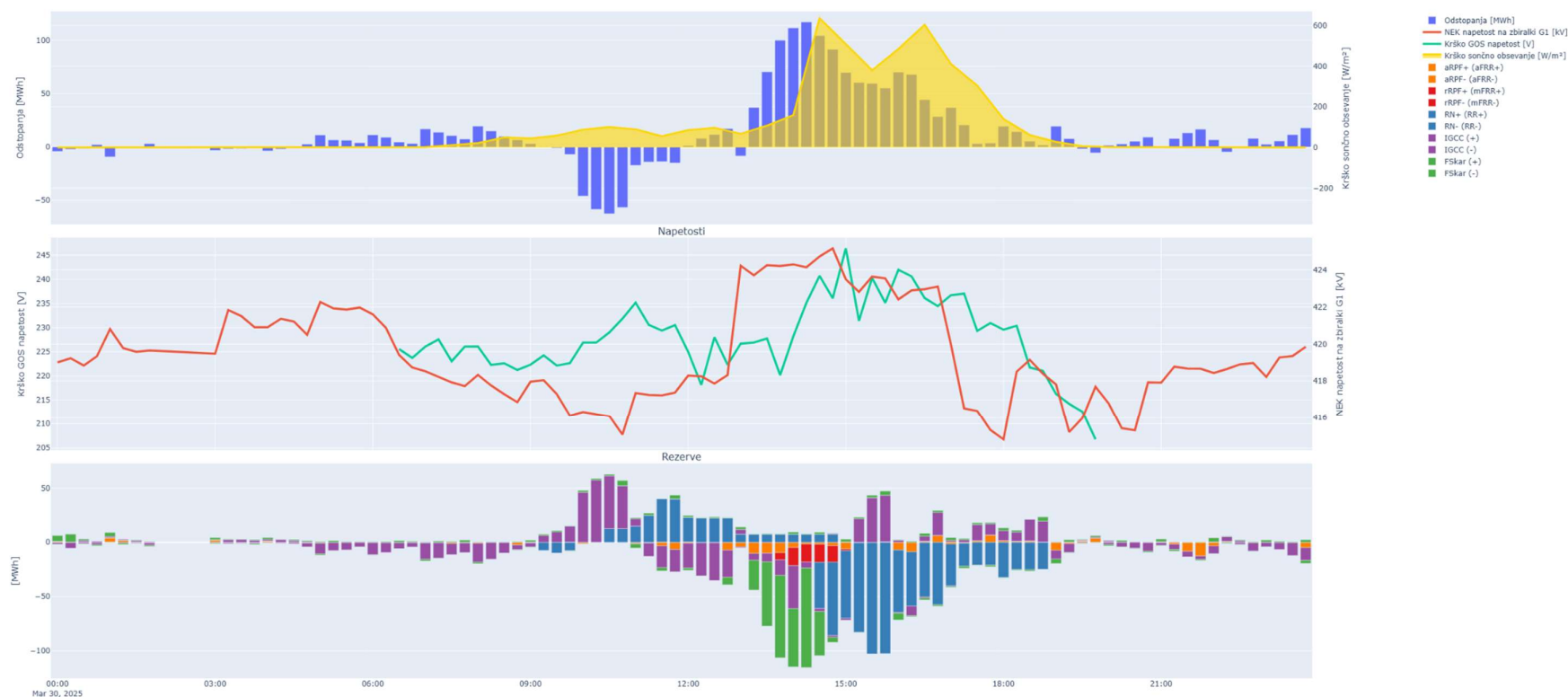
metodologij omrežninskih tarif, mora njegova uporaba odražati tudi spreminjajoče se potrebe elektroenergetskega sistema glede vključevanja proizvodnje iz obnovljivih virov, naraščajoče preobremenjenosti omrežja ter vse večjih potreb po fleksibilnosti⁷ oz. odzivnosti uporabnikov omrežja.

V zvezi s tem se strinjamo tudi z zapisom agencije, da se je zaradi več kot 35-odstotnega prirasta sončnih elektrarn v letu 2024, stanje v omrežju bistveno spremenilo in da »zaradi nestalne oskrbe z električno energijo in povečanja odjema že prihaja do višjih konic, večjega nihanja in nepredvidljivosti odjema in oskrbe, zato je s ciljem zmanjšanja potreb po dragih širitvah zmogljivosti omrežja treba nujno zagotavljati ukrepe za prožnost prilagajanja odjema, ki odjemalce spodbujajo k zmanjšanju in preusmeritvi porabe električne energije v obdobjih velikega odjema ali prezasedenosti omrežja, kar prispeva k izravnavi konic odjema in učinkovitejši uporabi razpoložljive zmogljivosti omrežja.«

Vse zapisano pa kaže na **potrebo po prilagoditvah metodologije za obračun omrežnine in omrežninskih tarif v smeri večjih spodbud za prilagajanje odjema**. Slednje po našem mnenju tako zaradi cilja razbremenjevanja prezasedenosti omrežja kot tudi naslavljanja še pomembnejšega izziva, tj. **izziva sistemske stabilnosti oz. obratovalne sigurnosti in varnosti, povezane tudi s prenapetostmi v omrežju**. Dejstvo, da v slovenskem elektroenergetskem sistemu, zaradi spremenjenih razmer, že prihaja do izzivov pri vzdrževanju ustrezne napetosti, prikazujemo s spodnjo Sliko 1.

---

⁷ Glej: Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025, str. 24.

Slika 1: Napetosti v omrežju

Slika prikazuje primer odstopanja sistema na spremenljivo oblačen dan, ko je proizvodnja iz sončnih elektrarn težko napovedljiva. Vidimo, da odstopanja presežejo tudi 100 MWh v posameznem 15-minutnem intervalu. Posledično je razvidno, da je bil ELES, d.o.o. za namene izravnave sistema primoran vključiti vse vrste sistemskih storitev: aRPF, IGCC, Fskar, RN in tudi terciarno rezervo (rRPF). Posledično je razvidno tudi, da na omrežju prihaja do prenapetosti tako na nizkonapetostnem nivoju (gospodinjiski samooskrbni odjemalec), kot na visokonapetostnem nivoju (izhod iz Nuklearne elektrarne Krško (NEK)). Razvidno je, da pri gospodinjiskem samooskrbnem odjemalcu napetost niha v intervalu od ~205 do ~245 V, v primeru NEK pa je ta napetost v intervalu od ~415 do ~425 kV. V primeru dotičnega dneva tako očitno prihaja do **prenapetosti na zelo različnih napetostnih nivojih kar se odraža na obratovanju**: pri gospodinjiskem samooskrbnem odjemalcu prihaja do izklapljanja elektrarne, v primeru NEK pa napetostni nivoji nad 420 kV predstavljajo povečano tveganje za ustavitve NEK, kar bi pomenilo morebitni neobvladljiv tranzientni pojav in resno grožnjo za zanesljivost oskrbe z električno energijo. Iz

vsega tega torej sledi, da je ukrepanje nujno potrebno, pri čemer k stabilnosti elektroenergetskega sistema oz. stabilnim napetostnim razmeram lahko po našem mnenju učinkovito pripomoremo prav z prerazporejanjem odjema oz. prožnostnimi viri.

Glede na opisano smo zato stališča, da bi bilo potrebno pri zasnovi omrežninske metodologije in oblikovanju omrežninskih tarif **gledati širše ter uporabiti vse vzvode, da bi uporabnike sistema, spodbudili, da svoj odjem ustrezno premaknejo v čas največje proizvodnje iz OVE in pripomorejo k ohranjanju ustrezne napetosti v omrežju oz. neprekinjenemu delovanju sistema.** Verjamemo, da dobavitelji s svojimi dinamičnimi modeli slednje že počnemo, zato agenciji predlagamo, da stori podobno in **omrežninske tarife oz. časovne bloke uskladi s cenovnimi signali tržnih cen, kar pomeni predvsem spremembe v smeri krajšanja trajanja najdražjih omrežninskih tarif**, kar je družba GEN-I, d.o.o. že predlagala v predhodnih dopisih oz. stališčih. Tudi ACER poročilo namreč pravi, da bi morali regulatorji skrbno oceniti kumulativni učinek signalov, ki jih zagotavljajo omrežninske tarife in signalov, ki jih dajejo tržne cene za električno energijo. Ti signali namreč sobivajo oz. ustvarjajo skupen cenovni signal, ki vpliva na vedenje uporabnikov sistema.⁸

Z uskladitvijo omrežninskih tarif in borznih cenovnih signalov bi **uporabnike sistema tako dodatno spodbudili, da svoj odjem premaknejo v čas največje dnevne proizvodnje iz OVE.** Slednje v prej omenjenih smernicah poudari tudi Evropska komisija, ko zapiše, da bi morale omrežninske tarife spodbujati odjem v času konične proizvodnje iz OVE, (predvsem) ko je ta fleksibilen, pri čemer kot primer podaja predvsem shranjevanje električne energije ali polnjenje električnih vozil.⁹ Učinkovitost prilagajanja odjema, če so tarife ustrezno zasnovane, prikazujemo tudi na analizi portfelja družbe GEN-I, d.o.o., tj. odjemalcih na ceniku GEN-I Aktivni (pri katerem smo za določitev tarif oz. upoštevali tako obremenitve omrežja kot tudi tržne cene električne energije). Iz spodnjih dveh grafov (prikazanih na Sliki 2) sledi,¹⁰ da je učinkovitost prilagajanja odjema odvisna od primerne širine tarif oz. časovnih oken, kar potrjujejo tudi številne tuje raziskave (Low Carbon London,¹¹ SMUD SmartPricing¹² (ZDA), norveški zimski poskus¹³), ki pravijo, da krajši časovni bloki za dražje tarife ustvarjajo večje spodbude ta prilagajanje odjema med uporabniki sistema. Daljša obdobja visokih tarif pa potencial za premik poslabšujejo.

⁸ Glej: Getting the signals right: Electricity network tariff methodologies in Europe – ACER report on network tariff practices, 26 March 2025, str. 5.

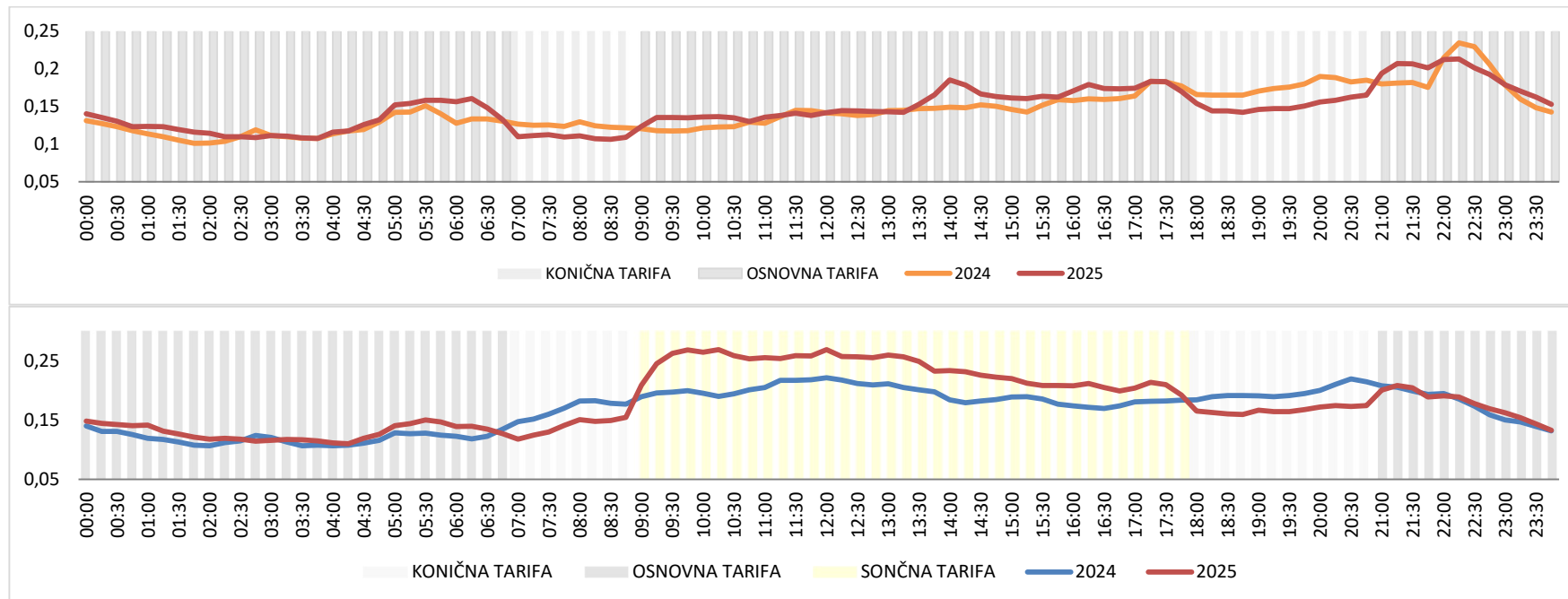
⁹ Glej: Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025, str. 14.

¹⁰ Prvi graf na Sliki 2 prikazuje delavnike, drugi graf na Sliki 2 pa nedelavnike.

¹¹ Podaljševanje obdobja z visokimi cenami ne povečuje zniževanja odjema. S podaljševanjem obdobj se stranke ne bodo bolj prilagodile. Glej: <https://spiral.imperial.ac.uk/server/api/core/bitstreams/b056b88a-d7bd-4cd6-b486-e50620e2e6b6/content>.

¹² Pri daljših obdobjih visokih cen je manjša pripravljenost uporabnikov za vključitev v program. Ljudje raje plačajo višjo ceno za krajši čas kot pa nižjo ceno za daljše trajanje. Optimalno je 3 urno obdobje visokih cen. Glej: <https://www.smud.org/-/media/Documents/Corporate/About-Us/Energy-Research-and-Development/research-SmartPricing-options-final-evaluation.ashx>.

¹³ V norveškem zimskem poskusu so gospodinjstvom napovedovali cene dan vnaprej (14 različnih urnih signalov, 3 zimski meseci). Ugotovili so povprečno zmanjšanje porabe za 2,92 % v urah z visokimi cenami. Večji odziv je bil, ko je bil vrh kratek in ko je cena preseгла določeno mejo. Učinek spremembe odjema ni oslabil z več ponovitvami. Glej: [Evidence of households' demand flexibility in response to variable hourly electricity prices – Results from a comprehensive field experiment in Norway - ScienceDirect](#).

Slika 2: Učinkovitost prilagajanja odjema je odvisna od širine tarif

Zaključno izpostavljamo še nedavno nemško študijo, pripravljeno s strani Agora Energiewende,¹⁴ ki jo v svojih smernicah navaja tudi Evropska komisija, in kaže na to, da lahko dinamične tarife – kar pomeni dinamične tarife za električno energijo, poenotene z dinamičnimi omrežninskimi tarifami – zelo učinkovito aktivirajo prožnost gospodinskega odjema. Študija je ugotovila, da obstaja potencial za preusmeritev več kot 100 TWh odjema, da bi se ta uskladil s potrebami gospodinjstev do leta 2035. Študija je prav tako pokazala, da se lahko z zmanjšanjem obremenitve nizkonapetostnega omrežja in posledično z zmanjšanjem potreb po njegovi širitvi dodatni stroški širitve omrežja zaradi vključevanja prožnega odjema (baterijski hranilniki, električna vozila, toplotne črpalke) skoraj prepolovijo. Od zmanjšanih omrežninskih stroškov pa imajo koristi vsi odjemalci električne energije, še posebej pa tisti, ki prispevajo k integraciji sistema.¹⁵

¹⁴ Glej: Agora Energiewende and Forschungsstelle für Energiewirtschaft e.V. (2023): The benefits of energy flexibility at home. Leveraging the use of electric vehicles, heat pumps and other forms of demand-side response at the household level. Dostopno na: https://www.agora-energiewende.org/fileadmin/Projekte/2023/2023-14_DE_Flex_heben/A-EW_326_energy_flexibility_at_home_WEB.pdf.

¹⁵ Povzeto po Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025, str. 11.

S predlagano prilagoditvijo zasnove omrežninskih tarif za dodatno spodbujanje prilagajanje odjema, bi tako dosegli več ciljev – znižali bi prenapetosti v omrežju in poskrbeli za sistemsko stabilnost ter zanesljivo oskrbo z električno energijo, hkrati pa uporabnikom sistema omogočili zmanjšanje stroškov – tj. z odjemom v urah z visoko proizvodnjo iz OVE, ki prinašajo nizke ali celo negativne cene električne energije.¹⁶ Verjamemo, da bi z opisanimi prilagoditvami omrežninske metodologije in tarif, ki kot že uodoma omenjeno, predvidevajo tudi **obračun omrežnine za moč po realizirani/doseženi moči**, prav tako poskrbeli, da ne bi prihajalo do neučinkovitega omejevanja proizvodnje,¹⁷ ter bi se v sistem lahko vključevala nova bremena, in to brez dodatnih ojačitev oz. nadgradenj omrežij.

2. Predlog – alternativno: uvedba prostovoljne izbire omrežninskih tarif iz 1. točke

V primeru trenutne nezmožnosti dodatne prilagoditve sedanjega sistema obračuna omrežnine na način kot opisano pod 1. točko, tj. za splošno uporabo vseh uporabnikov sistema, **alternativno v razmislek predlagamo, da se le-ta v uporabo ponudi kot prostovoljna izbira**. Tu ciljamo predvsem na **lastnike zelenih tehnologij (prosumerji, uporabniki baterijskih hranilnikov, toplotnih črpalk idr.), oz. aktivne odjemalce na pogodbah z dinamičnimi cenami električne energije, ki imajo že sedaj možnosti oz. željo po dodatnemu prilagajanju odjema**.

Da sposobnost odzivanja ni enaka za vse uporabnike sistema, priznava tudi Evropska komisija, saj je ta odvisna od njihovega profila. Pričakovati pa gre, da se bo sposobnost uporabnikov sistema za odzivanje na časovne signale sčasoma bistveno povečala, s čimer bi se po našem mnenju večal tudi nabor uporabnikov sistema, ki bi želeli uporabljati prilagojene omrežninske tarife iz 1. točke, kar pomeni, da bi le-te posledično lahko postale splošne omrežninske tarife. Iz navedb Evropske komisije razumemo, da bo sposobnost odzivanja predvsem posledica uvajanja novih zelenih tehnologij oz. elektrificiranih virov, zato tudi ACER poročilo vsebuje več podrobnosti o možnih pristopih k oblikovanju ločenih/posebnih tarif za določene uporabnike sistema oz. vire prožnosti – npr. prosumerji, baterijski hranilniki, skupnosti idr. – vse z namenom izkoriščanja celotnega (že sedanjega) potenciala fleksibilnosti odjemalcev.

Možnost zasnove drugačnih tarif za določene skupine uporabnikov sistema oz. vire torej potrjujeta tako poročilo ACER kot smernice Evropske komisije.¹⁸ Slednja direktno govori tudi o možnosti, da se lahko elementi novih metodologij za obračun omrežnin za določene kategorije uporabnikov uvajajo tudi preko prostovoljnih vključitev (vsaj začasno).¹⁹ Seveda je razlikovanje potrebno ustrezno obrazložiti, pri čemer pa je temelj v tem primeru jasen – koristi za sistem (in s tem njegove uporabnike) ter večanje OVE za doseganje nacionalnih energetske in podnebne ciljeve ter – kar sta tudi dva glavna razloga, ki ju glede na ACER poročilo pri uvajanju razlikovanj v omrežninskih tarifah uporabljajo ostale države.²⁰ Nenazadnje je razlikovanje med uporabniki sistema že vidno tudi v predlagani noveli omrežninskega akta – kot npr. drugačen način obračuna omrežnine za sezonske odjemalce oz. oprostitve plačila omrežnine za črpalne hidroelektrarne in baterijske hranilnike, kar vidimo kot dober primer spodbujanja uvajanja zelenih tehnologij oz. večanja investicij v le-te.

¹⁶ Glej: Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025, str. 2.

¹⁷ Kot v Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, str. 2, usmerja Evropska komisija.

¹⁸ Glej: Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025, str. 18, 19.

¹⁹ Glej: Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025, str. 24.

²⁰ Glej: Getting the signals right: Electricity network tariff methodologies in Europe – ACER report on network tariff practices, 26 March 2025, str. 59, 62.

3. Zaključek

Če zaključimo – dejstvo je, da se elektroenergetski sistem sooča s spremembami v vzorcih pretokov električne energije, ki so povezani predvsem z vse večjo koncentracijo OVE, elektrifikacijo in s tem povečanim odjemom. Vse to pa vpliva tako na stabilnost sistema kot tudi vse večje obremenitve za omrežje. V tem okviru se tako povečuje tudi vloga ustreznega oblikovanja omrežninskih tarif, da bo z zasledovanjem popolnoma razogljičenim elektroenergetskim sistemom evropskim potrošnikom omogočen dostop do zanesljive in cenovno ugodne domače energije ter s tem okrepljena konkurenčnost in energetska varnost EU. Kot navaja Evropska komisija, način razporejanja stroškov omrežja med različne kategorije uporabnikov vsebuje pomemben, še neizkoriščen potencial. Ko pa bo ta v celoti izkoriščen, lahko pomaga ohranjati dostopnost cen električne energije, usmerjati naložbe tja, kjer so najbolj potrebne, hkrati pa omejiti potrebe po vlaganjih v omrežje ter povečati sposobnost omrežja za vključevanje večjega deleža proizvodnje iz obnovljivih virov.²¹ **Verjamemo, da lahko s predlagano optimizacijo omrežninskih tarif, ki jo opisujemo v 1. točki, dosežemo dodatne spodbude za prilagajanje odjema, ob sočasnem vzdrževanju systemske sigurnosti in neprekinjenega obratovanja, pomembno pripomoremo k izkoriščanju tega potenciala in tako hkrati zasledujemo potrebna načela po 18. členu Uredbe (EU) 2019/943.** Če predlagana optimizacija v tem trenutku ni mogoča, alternativno predlagamo uvedbo prostovoljne izbire omrežninskih tarif iz 2. točke.

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev
-	Predlagamo nadgradnje novele omrežninskega akta na način kot opisano v splošnem komentarju.	Ustrezne utemeljitve so podane v splošnem komentarju.

²¹ Glej: Commission Notice – Guidelines on Future Proof Network Charges to Reduce Energy System Costs, 2.7.2025, str. 24.